

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

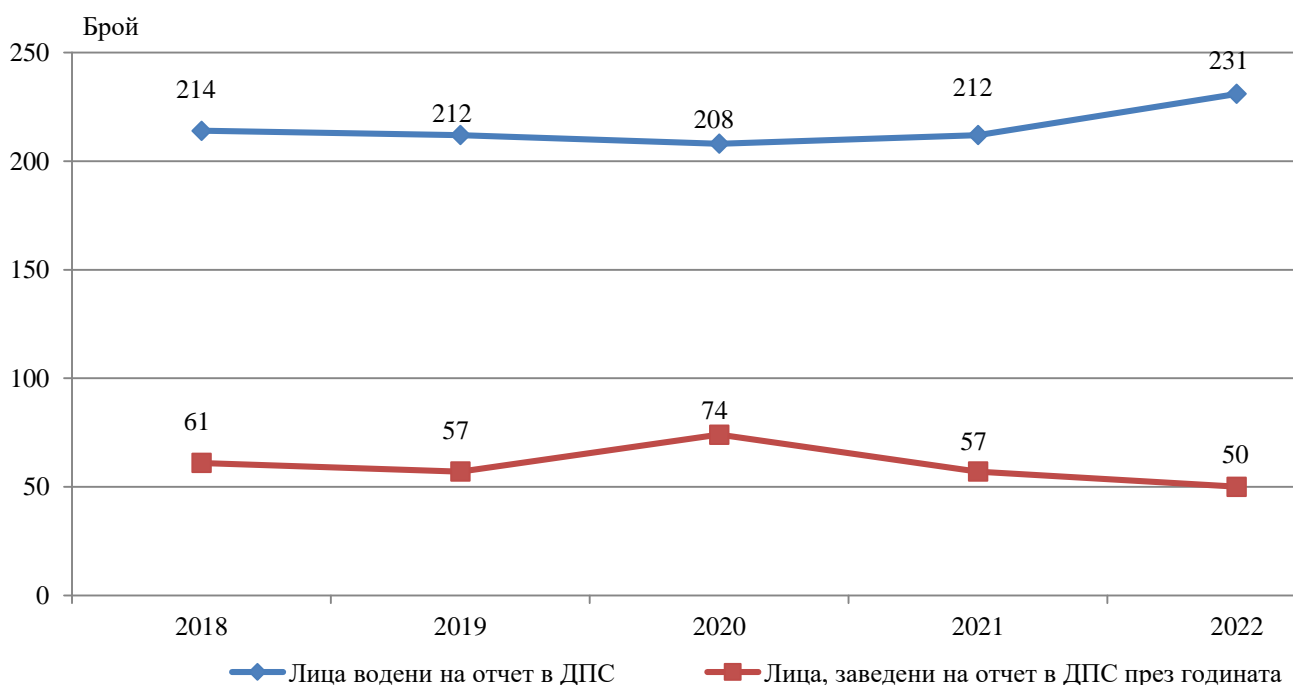
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2022 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Добрич са водени 231 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления, което е с 9.0% повече в сравнение с 2021 година.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (14 - 17 години) - 74.0%;
- малолетни (8 - 13 години) - 26.0%;
- момчета - 190 (82.3%);
- момичета - 41 (17.7%);
- учащи - 149 лица (64.5%);
- в криминогенна среда живеят 83 малолетни и непълнолетни, или 35.9%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2018 - 2022 година



¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни лица през 2022 г. в област Добрич е 1 665 на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години в областта.

Броят на **заведените на отчет¹ в ДПС през 2022 г.** в област Добрич малолетни и непълнолетни е 50, или 21.6% от всички водени на отчет лица като 72.0% от тях са непълнолетни.

През 2022 г. **снети от отчет в ДПС** са 70 малолетни и непълнолетни лица, или 30.3% от водените на отчет през годината. Основните причини за това са:

- поправка на поведението - 39 лица (55.7%);
- навършване на 18-годишна възраст - 29 лица (41.4%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2022 г. през ДПС са преминали 116 малолетни и непълнолетни. От тях момчета са 80, или 69.0%, а момичета - 36, или 31.0%.

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е делът на преминалите през ДПС за:

- прояви на насилие и агресия - 17 малолетни и непълнолетни (14.7%);
- скитничество- 13 малолетни и непълнолетни (11.2%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 10 лица (8.6%);
- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 9 лица, или 7.8%;
- употреба на психоактивни вещества - 7 малолетни и непълнолетни (6.0%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 4 лица (3.4%).

Извършени престъпления

През 2022 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, е 52.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 18 лица, или 34.6% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на домови кражби - 44.4% (8 лица), 7 лица (13.5%) са преминали през ДПС за унищожаване и повреждане на имущество.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2022 г. пострадали от престъпления в област Добрич са 19 деца, от които 10, или 52.6%, са момичета. Малолетни са 15 лица (78.9%), а непълнолетни - 4 (21.1%).

Най-голям е броят и относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от блудство - 5 лица (26.3%) и на пострадалите от нанесени телесни повреди - 4 лица (21.1%).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2022 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 98 възпитателни дела. От тях 54 (55.1%) са образувани по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 96, като в срок до един месец са решени 81 дела, или 84.4%.

През 2022 г. местните комисии са наложили 158 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 115 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 119 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 67 мерки (42.4%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 37 мерки (23.4%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 24 мерки (15.2%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 37 лица (32.2%), а непълнолетни - 78 (67.8%);
- Момчетата са 89 (77.4%), а момичетата - 26 (22.6%).

¹Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.



Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС не се включва броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки



ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕРОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ДОБРИЧ“

съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63)